

Nro. 50.

**A FELS. R. CSASZARNAK ÉS A KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

*Költ Bétsben, Kedden Decembernek 22 ik napján
1801-ik éftendőben.*

Német Ország.

Frankfurtból, Déc. 10. d. Sok kereske-
dő és váltó = leveles házak, felette tetemes kárt
vallottak itten: a' melly miatt néhányak meg is
szüntek fizetni. Több mint másfél millió Forin-
tokat érő meg = hamisított Bétsi = Bánkó = Kö-
telező = Levelek (nem Bánkotzédulák) kerültek
köz = kézre közöttök, a' mellyekről a' 2000 szám-
ézés által ki = étetődvén, 12000 tétetett helyébe.
Nagyobbára egy *Lázár Farkas* nevű, Máintz vá-
rollában tartózkodó, külömben még eddig nem
roszsz híri nevű, nagy kereskedő 'Sidó' olzotta-
ki őket: hanem azt mondja, hogy ő is másoktól
kapta. A' tsalárdság élzre nem vétetődött elébb;

D d d

hanem csak minekutána ezen Banko = Obligátziókra nézve néhány Fránkfurti házak a Bétsi Bánkó = Protokollumhoz folyamodtak. Ez adta értékre, hogy ezen Obligát. iók mindtsak 1000 és 2000 Forintosok légyenek.

Mint hogy a Magyar Ujságnak olvasói között is nem kevesen találhatók olyanok, a' kik előtt a' *Göttinga* nevezet, betses emlékezet: leg inkább ezekre nézve közöljük mi is a' következő tudósítást. — „Még a' múlt hónapnak 14. dikén tartódott a' *Göttingai* Universitátsnál az ottlévő Kir. Tudományok' Akademiájának 50 esztendőnként való *jubiléuma*. A' jelen lévő tudósokból, Professzorokból, és más hivottakból álló gyűlekezetben olvasott fel leg előbb is Udv. Tanácsos *Blumenbach* egy elmélkedést a' földnek új théoreájaról. Meg mutatta nevezetesen azt, hogy azok az éléfantok' és egvéb nagy állatok' kövé vált tsontyaik, a' mellyek Északi Európában a' földben találhatók, az úgy nevezett Praeadamiták ideje béli Északi állatoknak maradványaik' légyenek. — Utána Titok T. Tanácsos *Heyne* mondott el egy ezen örvendetes alkalmatossághoz illő beszédet, az Akadémiának eredetéről és a' Frantzia revoluzió ideje béli történeteiről. *Heyne* már 40 esztendőktől fogva való mindenkori vagy állandó Titoknakja ezen híres Akadémiának.

„Az orálásoknak el végződvén, az után új tudós tagoknak válaftásához fogott a' Társaság. A' most ki = nevezetett tagok a' külömbkülömb nemzet béli tudósok közül ezek: *Frantziák*, (kiket a' társaság' a' hadakozás' ideje alatt egézfizen el mellözött volt) *Lacepede*, *Faurcroy*, *Delomieu*, a' természetek minyájon híres buváijai. *Anglusok*: a' tehén himlő bé óításának fel = találója Doktor *Jenner*, és a' Herodotus híres ki = adója *Renel*, &c. *Magyar és Erdély ország belik*, &c.

a' több Cs. K. örökös országokból valók: a' híres Isem-gyógyító O vos Doktor Beer, a' Poloni Akadémiában lévő Professor Hadali, a' Keszthe-lyi Georgikon béli gazdaság' Igazgatója és egy-egyik Professora Asbo h Janos, S. Patakon Theo-logiát tanító Professor Betegszázi, és Erd. lyben Szebeni Professor Binder, tudomány béli tálen-tomjaikról minnyájan isméretes Urak. —

Mindezek után azzal rekeztette bé ezen ne-vezetes ülését a' társaság, hogy egész fereggel előbb az Universitás' templomába, onnét a' Bib-liothékába és az ezzel özfize foglaltatva lévő Mu-zeumba sétált szép sorral és egész jubiléumi cze-remonióával, a' melly alatt minden Göttingai ha-rangok izollottanak.

Orosz Birodalom.

Egy új és nevezetes Császári Rendelésben ezek a' tikkélyek (olvasztatóak) (Lőör. Azon a' részén az Orosz birodalomnak, a' melly a' Fe-kete tengertől fogva a' Baltikum tengerig terjed, a' Prutzfus, Török, és Aultriai határoknak holz-fzában az országnak ezen részén mindenütt 100 mért-földeket (*Werste*) számlálván bé felé, minden városokban el töröltetik a' rekrutázás *in natura* —) (Lőör. Minthogy azokközben a' Re-gementek-ben a' katonaság teljes számának tenni állani el-kerülhetetlenül szükséges; e' pedig olyan ö-teleffég, a' melly az egész országot illeti, és azt az országnak egygyik részéről e' venni, és egész-szen a' másokra tenni, nem lenne igazság: erre nézve a' meg nevezett tartományokban, minden rekrutának ki-állításáért 360 ezüft Rublákot kell fizetni. Ugy azonban, hogy —) (Lőör, a' kinek inkább tesszik, a' rekrutát *in natura* is kiállithas-sa. — 4) szér. Az ilyen módon bé jövő pénz. a'

Hadi Tanátsnak adattatik által, hogy azon, önként-vállalkozó szabad embereket verbuáljon fel, a' kikkől derék Hufzárságot lehessen formálni. — 5) Hogy az ilyen módon fel-verbuáltatódható katonák' számát bizonyos lábra lehessen állítani, szükség, hogy határozza meg a' Hadi Tanáts, hogy a' rekruta-állítással fel szabadított tartományokból, mekkora summa fog bé jöni, ha t.i. minden 500 fejektől egy-egy rekrutának váltsága fog kívántatni.

Algiria.

Azt olvassuk az Olasz országból érkezett levelekből, hogy az Algieri Fejedelem ellen egy revoluzziós próbát tettek néhány békételen emberei: hanem önnön magok lettek fel-tett tzeljoknak áldozatjává. — A' történet így irattatik le: — „

„A' Fejedelem (Dey), Nov. 21. dikén egy Ministerjétől és a' testörzöitől kiferítetve, a' kastélyából az a' mellett lévő templomba ki fordulván, az alatt egy piftoly-lövés hallatott. A' nép ennek hallására a' templomból kiszaladván, a' kastély felé tojult, a' merről a' lövés hallatott: de annak ajtait bé zárva találta. Más részein a' városnak egész tsendesség uralkodott. Nem sok idővártatva, egy zászló függesztetett ki a' kastélyról, és az ablakokból egy hirdetményt olvastak fel a' támadók, és egy új Fejedelmet kiáltottak ki. Egyéb foglalatja a' hirdetménynek abból állott, hogy annak az embernek, a' ki az eddig való Fejedelemnek és Busnach nevü 'Sidónak féjét kézhez fogná szolgáltatni, nagy summa pénz, valamint szintén a' Török születésű katonaságnak nagyobb zsold, az Algier beli lakosoknak egyes igazság-szolgáltatás, és a' kerelztyén rab-szolga'knak szabadság ígértetett: de a' melly ígés

retékért mind ezek elkötelezni tartoznák magokat, hogy azonnal az *Usorpátor*' részére fognak állani, és néki az eddig fennállott Országzász módjának felhasználásában, segítségül léfnek. —

„Az utzáról tellyefféggel bé nem ronthatott a' nép a' kastélyba: hanem némelyek úgy tanálták fel vegezetre magokat, hogy a' templomnak azon az ódalán, a' melly a' kastélynak égygyik udvarára rúg, törtek rést bé. Ez éppen annak a' palotának udvara vólt, a' mellyben a' Fejedelem, gála ruhában a' tronuson ülve szokta a' czeremoniás napokat tölteni. Alig vólt a' törés a' kőfalan akkora, hogy az új Fejedelem (az *Usorpátor*) a' tronuson ülve szemléltethetett, a' lyukon egy flinta lövés adatott réá, a' melly is olyan jól vólt réá czéloztatva, hogy sebet kapván, azonnal le bukott a' tronusról. Azonközben, a' résen bé nyomuló fokaság, a' vérében fetregő Fejedelmet egészfszen, valamint szintén a' követőit is, a' kik tsak tízen vóltak körülette, haladék nélkül mind kiöltotta a' világból. —

„A' törvényes Fejedelem is már most, a' ki a' történet alatt a' templomban tartzkodott, nagy ágyúdörgések között a' palotába ismét béjött, a' tronullába béült, és hüséges jobbágjai között egy nagy summa pénzt kiosztatott. A' nép újra hódolást tartott hozzá: és az idegen Hatalmassagok' Konzúljai, más nap szerentséltető audientzián vóltak nálla. — Az *Usorpátor*, a' ki a' kiállítás után tsak két oráig bírhatta a' Fejedelmi méltóságot, néhány esztendők előtt, a' tengeri számtartói hivatal Igazgatója lévén, a' Fejedelem által hivatalától megfosztatott vólt: hanem mind ez ideig tsendesesen viselte magát. — Titkon főzte, a' mit vegezetre ki tálalt.

Nagy Britannia

Mondják, hogy ki-hírdettette tsakugyan a' Madridi udvar is végezeire a' Frantria ország és Nagy Britannia között való békeffég' fundamentomos szikkelyeit.

Décember' 1 - ső napján az a' hír futamadott széljel Londonban, hogy a' Királyi Kabinét béli tanátskozáson Pitt Exminister is jelen lett volna. — Mint mondják pedig, erre a' fontos tanátskozáásra az adta az alkalmatosságot, hogy Lord Cornwallistól olyan tudósítás érkezett Minister *Hawkesburyhoz*, a' melly a' végfő békeffég' feltételeinek projektomait foglalja magába. — Egy szóval olyan fontos vólt ez a' tanátskozás, hogy azon a' Kormányozó székek minden tagjai megjelentek.

A nevezetes *Napper Tindy* felől olyan hír folv, hogy nem ölettetik ugyan egészen meg, hanem a' világnak ötödik részébe, a' Botany Bay nevezet alatt ismeretes Koloniába, a' hova az Anglus bűnösök szoktak nagy számmal küldeteni, fogna ő is el vitettetni.

Lándiából úgy kezdenek ismét irni, hogy ott új pandulések vólna. *Limerikben* és ennek környékein Nov. 22 - dikén éjjel, sokadozások szembéltettek a' nép között; és némely emberek, a' kik a' költözés megvesztegetésében foglalatostoktak, foglagra vitettek.

Obeslticutenant *Doyle* most érkezett meg A gliba Quebekből; útjác 27 napok alatt tette, kedvelen követséggel, arról hozván tudósítást a' Kormányzékhez, hogy igen veszedelmes öfzses esküves tudódott légvén ki *Kanadában*. Mint a' köszöneseges levelek hírdetik, 800 idegenek gyülekezven oda, úgy egygyeztek vólt meg, hogy azok-

kal égygyütt, a' kik még magokat hozzájok fog-
nak adni, Felső Kanadának külömbkülömb vi-
dékeiről, a' mellyeken el széledve voltak, egy-
meg határozott napon *Montreal* mellett jelennye-
nek meg; a' várost prédálják fel; és az után a'
Kanadai néphez intézzenek egy hirderményt, és
és hívják meg azt, hogy álljon melléjük. —
A' Kormányfésben eleinten tsak az idegenek-
nek meg sokasodása gerjesztette fel a' figyelme-
tességet: hanem, minekutánna néhányak ezek köz-
zül előre való vigyazásból el fogattattak volna,
az özfzes esküdtek meg ijedtek; azt gondolták,
hogy el volnának árultatva: melyre nézve az özf-
fzes esküvésnek 6 fejei az ő rettenetes fel: tett
tzeljokről, a' melly iszerént Kanadát az Anglusok
hatalma alól ki szabadítani el tökéllenték volt,
vallást tettek.

A' *Londoni* Tanáts egy ezer forintnál többet
érő kardot határozott ajándékba, a' Polgári Dip-
lomával égygyütt, az *Egyiptomi* Anglus tereg' ve-
vérének *Gen. Hutchinsonnak*. Hasonló képpen Lord
Keith és *Sir Saumarez* Admirálisoknak is.

Ceylon szigetén, a' mellyet már most, mint a'
Szövetséges Belpáktól fegyver által el: nyert jó-
szágot ő ökség serént kezdettek bírni az Anglu-
sok, le tétettek néhány papok és közönséges taní-
tók hivataljaikból, minthogy akartak engedel-
meskedni annak a' parantsolatnak, hogy az An-
gliai Királyi háznak hoszfú és bődög életiért
való szokott imátságot a' templomokban fel ol-
vassák.

Meg intették nemély *Londoni* közönséges Je-
velek a' publikumot, az eránt, hogy néhány An-
glus hadi hajóknak ujjontani égygyüvé való gyű-
lezésekre, 's nevezetesen a' *Plymouthi* hajós
seregnek hirtelen történt ki: vezetésére nézve, va-
lahogy meg ne ütközzenek, és ebből a' békeffég.

re nézve valami bal következt ne formáljanak: minthogy ennek egyedül csak az ő kereskedő hajóik' védelmeztetése a' fundamentoma.

„Az a' hír, így szoll a' Londoni *Morning Chronicle*, a' melly szerint a' Minisiteriumban nem soká' esendő változásoknak alkalmasosságával, az Oppozitzióknak némelly tagjai közül is bé fogának oda lépni, nem egyébre való akart lenni, hanem csak az Oppozitzió tagjai' hitelességének gyensítésére. Sem *Fox*, úgy mond, sem *Grey*, sem *Sheridan* Urak, sem *Bedford* és *Norfolk* Hercegek, sem más közzikbe tartozó elmés tagok, meg nem változtatták eddig való értelmeiket. — Ezek közül egygyik sem kész bé lépni a' Minisiteriumba: és nem fog abban *Addington* urral egygyütt soha lenni. *Fox* úrnak semmi tanácskozása nem vólt a' Minisiteriummal: hanem, a' mint gondoljuk, az egész hír onnét vette eredetét, hogy *Addington* úr ezen emberek közül vagy háromnak, némimémi ki-nyilatkoztatást tett valami olyan tárgyak felől, a' mellyeknek helybehagyattatását a' Izabadiág' barátjaitól reméllhetette. Midőn az ideje eljön, kérdőre fogják ezek, a' hadakozás' szerző okait az ő magokviseleteikért venni.“

A' Londoni Kurir így szoll erről a' tárgyról: — „A' mi uj Ministereink, fenn fogják tartani a' magok épségekbén a' mi szokásainkat, erköltséinket, és Konstitutióinkat, a' mellyek mindenkorí ditsőllégére szolgáltak Nagy Britannianak. Mi fokízor írtuk, hogy úgy halljuk, hogy *Addington* urat Pitt úr fegitette volna maga helyébe a' ministerségre: hanem ma jobban lévén tudósittatva, azt erőllíthetjük, hogy Pitt úrnak semmi része nem vólt ezen dologban.“

Arról a' Skotziai születésű *Barclay* nevű nemes legényről, a' kiről a' közelébb költ M. Ku-

rirban irtuk, hogy olyan fogadás által, hogy hu-
 szonkettőfél egymásután következő órák alatt
 50 Anglus mértföldeket fog gyalog el menni, Nov.
 10. dikén 50 ezer forintokat nyert legyen, úgy
 kell gondólkodni, hogy ő 40 ezer forintokból ál-
 ló esztendőnként való jövedelemmel bír. A' 6
 nyugvó helyeken, a' hol az étel, ital, és nyug-
 vás kedviért 12 — 15 minútáig meg állapodott,
 mind annyiszor új gunyába és friss fejer ruhába
 öltözködött. Meg nyervén a' fogadást, gyöze-
 delmi örömmel vitte el a' vállán a' nép a' pró-
 ba-helyről. Nem lehet gondólni, hogy milyen
 nagy mozgást ismételt ez a' külömben nevetséges
 történet a' Yorki Grófságban, a' hol mintegy egész
 ragadó nyavalyává vált már a' külömbkülömb
 nemű fogadás. Az egész Grófság mintegy lábra
 kelve, sietett a' Barclay úrni huszonkettőfél órá-
 ig tartó sétálásának helye felé. Még Skotziából
 is jelentek meg sok emberek az ő meg nézésére.
 — Még az a' mód is jeles volt, a' melly szerént
 valami két hónapok alatt gyakorolta a' gyalog-
 lásban magát. Septemberben kezdette el, egy
 Smith nevű öreg árendáns gazdának prézeptor-
 ságs, vagy kommandírozása alatt, gyakorólni ma-
 gát. Ez a' Smith is arról híres, hogy szünet nél-
 kül fogad: kinek Barclay magát önként alája
 botsátván, az őtet dúrva eledelekkel tertotta,
 kemény munkára szoritotta, és gyakran saját
 vajjal töltött kosarat kötvén a' hátára, a' vásár-
 ra 10 mértföld távolsogságra hordatta velle, még
 pedig úgy, hogy másfél órát engedett réá; meg
 nem szülvén azonközben azzal vigasztalni, hogy
 csak ürjön szenvedjen, mért úgy fogja majd meg
 nyerni a' fogadást.

London, December 4. dikén.

A' Frantzia országból ide érkezett hírek sze-

rént, a' Congressusra Amiens várossába, Lord *Cornwallis* már meg érkezett.

Mint szembe tűnő dologot, úgy jegyezték meg némelyek, hogy *Pitt* Exminister és néhány Ministerek, Déc. 1-ső napján, az Oppozitciónak egy igen nevezetes tagjánál *Wilberforce* úrnál, voltak legyen ebéden.

A' Parlam-ntomi ülésekben kevés fontos vetélkedések fordultak mostan elő: úgy látszik, hogy az Oppozitciónális tagok semmi nevezetes tárgyaknak előhozásával és vitatásával nem akarják Ministerjeinknek figyelmetellegeiket a' békeség' munkájától el vonni.

Arról az Anglus seregről; a' melly a' Vörös tenger felől nyomult bé Egyiptomba, ezeket jegy-zik meg: — „Mindeneknek juthat eszékbe az, hogy Admirál *Popham* még a' mult, 1.1.1800 ik esztendőnek végén evezett légyen el valamely titkos expeditzióra Angliából. Májusban a' Jóreménység' fokához, Május' 29-ödikára az Arabiai partokhoz a' Mokkai kikötőhelybe; és végre Jul. 7-ödikén a' Vörös tengeren Egyiptomnak partja mellé *Kosseir*hez érkezett, a' hol magát azon Indiai születésű fegyveresekkel, a' kik oda már még az előtt meg érkeztenek volt, mangyár égygye-fi ette. Ezen egyesült sereg, a' melly mind égygyütt 6 ezer Angliai és Indiai emberekre tételik, *Kosseir*ből Jul. 21-ödikén a' Nilus felé a' puszta-ságon keresztül indúlt. Hét nap múlva a' Nilus partjához jutott: a' hol Aug. 3-ödikán *Kenneah* mellett ismét hajókra ülván, a' vizen le felé *Cairónak* vette útját, a' hova Aug. 10-ödikén meg érkezett. — Ez szerint tsaknem egész Afrikát körül kellett Admirális *Pophamnak* kerülni, hogy az eleibe adatott titkos expeditziónak tzieljához, el juthasson.

A' mingyár említődött pufztaságon (a' Veres tenger és a' Nilus között) hitel felát való nyomoruságot állott = ki az Anglus sereg, a' mellyről így írt egy tizt *Rosette* városából Sept. 4. dikén: „Meg = érkezvén és ki szállván *Kosseir* mellé felső Egyiptomba, innét a' pufztaságunk = tük útunkat. Egy tsepp víz nélkül mi úgy =o mértöldnyi utat tettünk. Szegény katonáink, az egész homokos pufztán gyalog vergődtek keresztül: ifjtyeink is csak számár hátaikon lovagoltak. A' hátrább következő seregek sok helyeken találtak az előbb menő seregekből a' fáradtság és szomjúság mia elmaradott, 's az útfélen el dőlt embereket. Némely betegek annyira el vóltak elötlenedve, hogy az útan hátra maradni és meg halni kézsőbbek vóltak, hogy = sem csak egy lépést is tenni. A' *Beduinus Araboktól*, a' kik éjszaka jöttek búvó helyeikből elő, hogy el tévedett emkereinket elfogdossák, és a' kiktől seregeink sokat szenvedteek, egy szegény katonánkat kegyetlen módon meg ölték. —

„Utóljára még = jegyzésre méltó ezen Anglus seregre nézve még az is, hogy ez az Indiai Océánus tengerről temérdek vizsontagságok között éppen azon napra nyomakodhatott el a' Földközéptengerig *Alexándriához*, a' melly napon az abban lévő ellenséges őrző sereg, a' váraft az Anglusoknak fel adta.

Londonban nem titok már az, hogy a' Pruszus seregeknek Hannoverába való bé szállása csak azért esett, hogy ezen Választó Fejedelemségnek egy más bizonyos Hatalmasság' seregei által eshető el foglaltatódása, a' melly is gyanítható képpen el vólt már intéztetve, meggátoltatódhatték.

Frantzia Respublika.

Olyan hírt vett a' Párisi Nemzeti Intutum

a' maga égygyik leg nevezetesebb tagja a' természet-tudós buvárja *Dolomieu* felől, hogy *Chatou Neutben*, a' sógoránál *Dreé* nevü polgárné, igen veszedelmes hideglelésbe esett légyen, a' melly annsk az útazásnak következése, mellyet ő a' Természeti Historiának gazdagítása végett, ezen alkalmatossággal tett az *Alpesi* havason.

Du - Hamel nevezetü, hajdanában Orosz szolgálat béli, mostan pedig egy idő őlta Párisban tartózkodó tudós ember, olyan útaitást vett közvelébről *Első Sándor* Császártól, hogy éppen azzal a' Császári fizetéssel, és arra a' végre, tartózkodjék Párisban ennekutánna is, a' melly végre és a' melly fizetéssel *Első Pál* Császár' idejében, az a' nagy hírü Poéta *La - Harpe* ottan lakott. Ezen utólsónak köteleffége abban állott, hogy a' Litteratúrát illető minden újságokról tudósítsa a' Császárt. *Du - Hamel* úgy vagyon mostan útaitatva *Sándor* Császártól, hogy a' Pétersburgi Tudományok és Mesterségek két Elöljárókhöz *Bárá* *Nikolai* és *Gróf Strogonof* Urakhoz, intézze a' maga tudósításait.

Minthogy a' Frantzia Országlószék mostan a' maga tengeri erejének virágoztatásán leg inkább rajta vagyon, azokra a' régi Frantzia tengeri vitézekre is különös figyelmetefféget kezdett fordítani, a' kik valaha magokat valamelly rend kívül nevezetes tselekedeteik által meg különböztették. Az ilyenek' emlékezetinek fel-elevenítése által oda tzieloz az Országlószék, hogy a' mostaniakba is hasonló ditsőffégre való vágyodást öntsön. — *Dünkirchenben* született völt 1651-ben a' világra egy *Burt' János* nevezetü fiu, a' ki tengeri katonaságra adván magát, ámbár tsak egy szegény halásztól vette völt is származását, és soha se olvasni se irni egy betüt sem tanúlt, még is

tsupán téftének nagy és kemény alkatása, 's rendkívül vakmerő - bátor és okos maga viselete által, olyan nagy hírt nevet tudott magának a' XIV - dik Lajos Király' uralkodása alatt szerezni, hogy utóljára egy közép szerű nagyságú bajós feregnek vezérévé rendeltetett. — Most olyan rendelést vett *Lemot* nevű híres kö - faragó, hogy ezen *Bart János* emlékezetének fel - elevenítésére az ő mejj - képét szépen faragja ki.

Státus - Tanácsos *Portalis*, mint a' Papi Szakasznak Elölülője, olyan rendelést vett a' Konzuloktól, hogy Amiensben a' Kongressuson még jelenvén, ott az Első Konzul' és a' Pápa ő Szentsege' nevekben, az Írlándiai Katholikusoknak légyen szószollójak, és fogja pártjokat.

A' bizontalan hírek közzé tartozik, hogy az Orániai Hertzeg, a' kinek a' Választó Fejedelmi méltóságot gondolják el szánva lenni, Ceylon szigetének általengedése ellen, protestált légyen, mint a' ki a' Hollandiai Hertzegségről, még le nem mondott forma szerént.

Az Angliai Országlószék 25 millió Livrákra számlálja azon költséget, a' melyet ezen háboru alatt az Angliában tartatott Frantzia hadi fogjokra fordított, és azt kívánja a' Frantzia Országlószéktől, hogy *Tabago* szigetét ezen adósságban bocsássa által Angliának. A' közönséges levelek szerént ellenben, a' Frantzia Országlószék hajlandóbbnak látszik lenni a' 23 millióknak lefizetésire, mint *Tabagónak* általengedésére. — Ez a' dolog is az Amiensí Kongressuson fog végképpen el igazittódni.

Egyéb büntetések között fenn - állott ezen revolutió alatt és fenn - áll még ma is Frantzia országban, a' vas és fogságban való tartatás. A' mostani Kormányzék ellenben nem találja a' bü-

tetésnek ezen módját a 'Státus' gazdálkodásával meg-égygyezőnek: minthogy a' fogjokat, a' k k semmit nem dolgoznak, tartani tartozik. Azonban látván azt, hogy az Anglusok mely hasznos következéssel küldözzék a' világnak ö ödik részében lévő Botany Bayba az olyan férfji és asszonyi nemem lévő bűnösöket, a' kiket sem éppen meg-ölet, sem magok között meg szenvedni nem akarnak: erre nézve a' Frantzia Ország-lószék is egy ilyen Frantzia Botany Bay' meg-próbalását vette munkába. Déli Amérikában Guyána tartományát fogja minden bizonytal ezen tételre ki-választani: a' mely legalkalmasabbnak tartatik arra, hogy az oda fázámkivetetendő fogjok hasznos foglalatosságban töltsék idejüket, s' azonban a' Státustól is egészen el-választatva éljenek.

Graf *Rumford* még Párisban múlt: és mind maga, mind pedig a' levele, naponként nagyobb kedvességben tartatnak itten. Marchárom e'z'endeje, hogy nagy haszonnal táplálódnak sok szegények az ő levelel. Igen ótsó, jó ízű, jó tápláló eledel. A' szegény nap számos ember meg kiméli mellette mind a' fát mind a' főzéssel való munkát és idő-vesztegetést: azonban eljövén az ételnek ideje, *Rumford's levest* vezen egy pár krajtzáron, jó ízű meg eszi, és azzal ismét munkához lát. — Némely jóltévőknek alamisnákodállokból, az első télen 20 ezer, a' második télen 60 ezer; a' harmadikon pedig t. i. tavaly, 600 ezer pörtzió ilyen féle leves oltódott ki Párisban a' szegénységnek.

A' kenyér árra Párisban is hirtelen fel há-gott, mint Londonban. Négy fontos kenyérnek az árra 18 sous (krajtzár). A' sok rossz idő, az étaknak meg romlása, mindenek felett pedig,

hogy annak idejében nem takarítottak bé elege-
 dendő gabonát Párisba, okozták a' hirtelen va-
 ló drágaságot. A' Királynak, kivánok' társaságaik-
 ban a' Republikánus Generálisokat vádólják,
 hogy viszi a' szabadsággal, a' melly sze-
 rént a' tsatázó teregek' számára az országból ga-
 bonát vitelhetek: ki ezen szin alatt más tzélrais
 temérdekít takarítottván ki. Néhány napoktól
 fogva lok féle ingerő irások is szemléltetnek az
 utzákon imitt, amott a' falakra felragasztatva:
 és minden némü hírek szórattatnak széljel most
 ez majd más embereknek békételenkedések feől.
Lannes nevü le tett Generális is, a' kit az Olasz or-
 szági tábor igen kedvellett vólt, most nyugoda-
 lomra tétetődvén, *Augereau* vólt Hollandiai fő
 vezérnél falun tartózkodik. Az első Konzúlról
 úgy vélekednek, hogy mind ezekre a' különös
 környüállásokra nézve még leg alább néhány
 napokig nem fogna *Lyonba* el utazni, vagy ta-
 lám meg lehet, hogy egészen le is mond ezen
 útról, 's inkább a' Cisalpínai 300 Küldötteket hí-
 vatja Párisba, hogy ezek által is segítsék va-
 lami keveset a' Finántzia.

Arlesből így írnak Nov. 15. dikhén: — „Mi
 olyan árvizet értünk itten, a' milyent csak *Noé*
 látott; nem vólt több ilyen az özönvíztől fogva.
 Mintha az ég és föld víz, tsatorái mind meg-
 nyíltak vólna, hogy egészen elnyeljenek ben-
 nünket mindenestől fogva. A' Rhodánus megszű-
 földre ki terjedett a' partja közzül. Ha tornyaink-
 ból le nézünk, minden felé csak egy hánykodó
 tengert szemlélünk körülöttünk, a' melly szemünk
 láttára, és a' nélkül, hogy tehetnénk ellene valamit,
 ide- 's tova hánya veti majorjainkat és minden
 féle marhainkat. Képzeltetlen és még most le-
 írhatatlan az a' sok kár, a' mellyet ez a' példa

nélkül való nagy víz-özön a' tenger-partja és ezen város között lévő vidékeken okozott.

A' Bonapartéhoz érkező sok szerentes-kivánónó irásokat már ki se érkezik egélfelzen mindadni a' Moniteur, hanem csak özfelze sumrázva adja ki őket. — A' *Cote d'Or* nevű Départementom Préfektussa azt a' projektomot tette, hogy a' Bonaparte' emlekezetére egy oslopot kellene emelni, és arra tsupán ezt az égyetlen egy szót kellene fel mettzetni: *Vir.* — A' Bergeraki lakosok azt projektálják, hogy a' 19-dik Száznak Bonaparte nevet kellene adni.

Magyar Ország.

Agrámból írják, hogy a' Déli Frantzia országi és Olosz országi rettenetes nagy áradások, a' Szávavize mejjékeinn is, meg betsülhetetlen károkat tettek. — Azoknak az Olosz Országi négy hamis pénz-miveseknek, a' kikről emlékezet tétetett vólt a' közönséges levelekben, nyomokba akadtak, és barmat közzülök szerentesen el is fogtak. Az el fogattattak ezek: *Canonico Francesco Salitro*, a' szolgájáva! égygyütt, és *Donna Magdalena Ventura*. A' 4-dik, a' ki egy *Bonajutti* nevezetű ifjú képseftő, *Wárasd* mellett módott talált a' köröm közzül való meg menés-kedésre.